

neem
mee!

Esperanto zó op zak!

ontdek een taal in één week

Esperanto, wat is dat? **Esperanto, kio estas tio?**

Esperanto is een taal. Van nature wordt deze gebruikt voor communicatie tussen mensen met een verschillende moedertaal. In tegenstelling tot nationale talen, die sterk verbonden zijn met een land of cultuurgebied, is het Esperanto een internationale taal die als het ware een neutrale brug vormt tussen willekeurige talen of culturen. De taal is zo opgezet, dat ze betrekkelijk snel te leren is.

Misschien is het Esperanto wel de makkelijkste van de levende talen: geen uitzonderingen, geen onregelmatige werkwoorden, en toch kun je alles uitdrukken! Omdat de opbouw heel logisch is, kun je de taal in korte tijd leren en je al snel ermee verstaanbaar maken.

Zo blijft er meer tijd over voor andere dingen! Verder is het bewijs geleverd, dat het leren van Esperanto helpt bij het leren van andere vreemde talen. Dus, met deze troef in handen, alleen maar voordelen!

Bovendien, omdat deze taal aan geen enkel land toebehoort en iedereen het kan leren, spreek je met elkaar op voet van gelijkheid: dat geeft een bijzondere ervaring!

Wat kan ik met Esperanto doen? **Kion mi povas fari per Esperanto?**

Het Esperanto is erkend door de UNESCO en wordt gesproken in meer dan 100 landen, door mensen met uiteenlopende interesses. De taal wordt bijvoorbeeld gebruikt voor:

- ★ persoonlijke contacten zonder taalbarrière, bijvoorbeeld op reis, congressen en andere internationale bijeenkomsten;
- ★ discussies en contacten op internet, forums, sociale media;
- ★ persoonlijk deelnemen aan evenementen wereldwijd;
- ★ de steeds groeiende literatuur brengt andere culturen dichterbij;
- ★ techniek, wetenschap, zakelijke contacten en gespecialiseerde verenigingen: kennis wordt hierbij niet via het Engels maar via het Esperanto uitgewisseld.

Hoe leer ik Esperanto? **Kiel mi lernas Esperanton?**

Met deze brochure Esperanto-zó-op-zak

Je kunt nu alvast beginnen met het leren van Esperanto. De basis van het Esperanto zit eenvoudig in elkaar. Ga verder naar de volgende pagina en probeer het!

Via internet

- ★ pingveno.nl Nederlandstalige beginnerscursus met gratis correctie.
- ★ lemu.net cursussen voor alle niveaus.
- ★ kurso.com.br een beginnerscursus, te installeren op de eigen computer.
- ★ duolingo.com (in 2018 nog niet vanuit het Nederlands)

Overige

Vraag in de mediatheek of bibliotheek bij jou in de buurt naar een cursus Esperanto.

Cursus met begeleider

2x per jaar organiseert de vereniging Esperanto Nederland een studieweekend voor zowel beginners als gevorderden. Op verschillende plaatsen in België en Nederland worden Esperantolessen gegeven.

Ontmoet andere Esperantosprekers **Renkontu aliajn Esperanto-parolantojn**

Bij jou in de buurt

Bij een lokale Esperantogroep kun je anderen ontmoeten die het Esperanto aan het leren zijn en in de praktijk brengen.

Nationaal

Esperanto Nederland:
www.esperanto-nederland.nl

Nederlandse Esperanto-Jongeren:
www.esperanto-jongeren.nl

Vlaamse Esperantobond:
www.esperanto.be

Internationaal

Wereld Esperanto-Vereniging:
www.uea.org

Wereldorganisatie voor Esperantojongeren:
www.tejo.org

Sociale netwerken

Amikumu en Facebook zijn veelgebruikte apps om andere Esperantosprekers te ontmoeten.

1.1 ALFABET EN UITSPRAAK

alfabeto kaj elparolo

Alle letters worden uitgesproken en hebben een vaste uitspraak: je kunt dus geen spelfouten maken! De letters Q, W, X en Y bestaan niet in het Esperanto. Wel zijn er 6 extra letters: Ĉ, Ĝ, Ĥ, Ĵ, Ŝ en Ŭ met een eigen uitspraak.

A, B, C (ts), **Ĉ** (tsj als ch in checken), **D, E** (e in mes), **F, G** (g in goal), **Ĝ** (dzj, als in gentleman), **H, Ĥ** (ch in lachen), **I, J, Ĵ** (zj als in journaal), **K, L, M, N, O** (o als in ons), **P, R, S, Ŝ** (sj als in sjaal), **T, U** (oe in boek), **Ŭ** (als w in leeuw), **V** (ongeveer als w in water), **Z**.

In het Esperanto valt de klemtoon altijd op de voorlaatste lettergreep (bij meerlettergrepige woorden).

1.2 UITGANGEN

finajoj

Geen uitzonderingen in het Esperanto!

zelfstandige naamwoorden

eindigen op o:

fin+**o** = eind, slot

bijvoeglijke naamw. op a:

fin+**a** = uiteindelijk, finaal

bijwoorden op e:

fin+**e** = ten slotte

hele werkwoorden op i:

fin+**i** = beëindigen

meervoud op j:

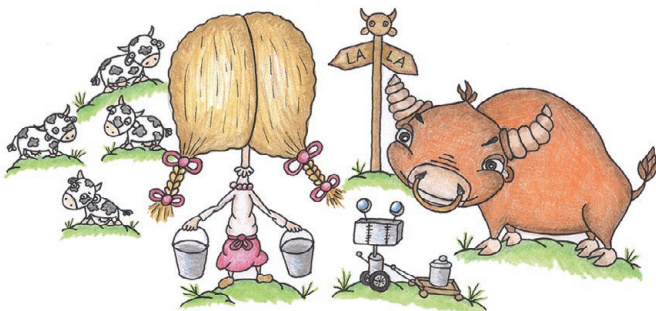
fin+**o+j** = einden

Er is maar één bepaald lidwoord in het Esperanto: **la**; voor mannelijk, vrouwelijk, enkelvoud en meervoud:

la fino = het einde

la finoj = de einden

Er is geen onbepaald lidwoord: fino = een einde
finoj = einden

2.1 PERSOONLIJKE VOORNAAMWOORDEN

personaj pronomoj

mi	(ik)
vi	(jij, u, jullie)
li	(hij)
ŝi	(zij)
ĝi	(het, voor dieren of dingen)
oni	(men)
ni	(wij)
ili	(zij, meerv.)
si	(zich, wederkerend)

Met de letter a erachter vorm je bezittelijke voornaamwoorden

mia, via, lia = mijn, jouw (jullie, uw), zijn

la mia = de mijne

2.2 VERVOEGING

konjugacio

Eén uitgang voor elke tijd, voor alle personen (geen onregelmatige werkwoorden):

+as	= tegenwoordige tijd
+is	= verleden tijd
+os	= toekomstige tijd
+us	= voorwaardelijke wijs
+u	= gebiedende, wensende wijs
+i	= hele werkwoord

paroli, mi parolas	= spreken, ik spreek
ni parolis, ili parolis	= wij spraken, zij spraken
oni parolos	= men zal spreken
parolu!	= spreek!
li/ŝi parolus	= hij/zij zou spreken

3 DEELWOORDEN

participoj

tegenwoordige, verleden en toekomstige tijd

aantonende wijs	+as	+is	+os
actief deelwoord	+ant-a	+int-a	+ont-a
passief deelwoord	+at-a	+it-a	+ot-a

actieve deelwoorden

mi estas kantinta	= ik heb gezongen
mi estas kantanta	= ik ben aan het zingen
mi estas kantonta	= ik ga meteen zingen

vi estis skribinta	= jij had geschreven
vi estis skribanta	= jij was aan het schrijven
vi estis skribonta	= jij ging schrijven

ŝi estos foririnta	= zij zal vertrokken zijn
ŝi estos foriranta	= zij zal aan het vertrekken zijn
ŝi estos forironta	= zij zal gaan vertrekken

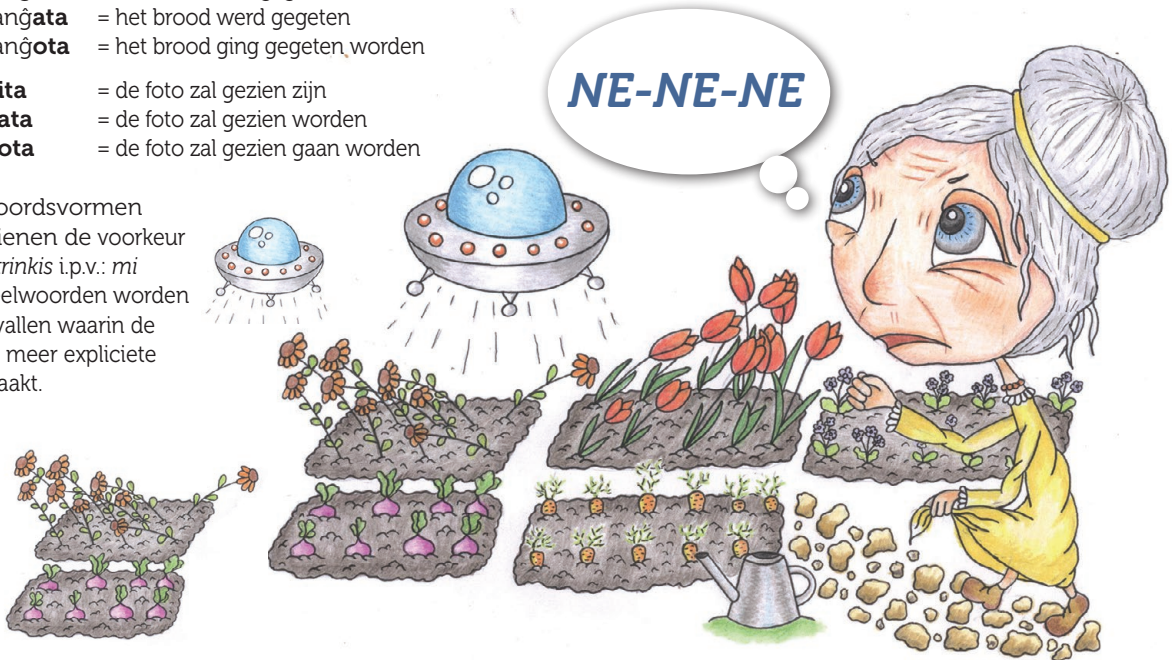
passieve deelwoorden

la akvo estas trinkita	= het water is gedronken
la akvo estas trinkata	= het water wordt gedronken
la akvo estas trinkota	= het water gaat gedronken worden

la pano estis manĝita	= het brood was gegeten
la pano estis manĝata	= het brood werd gegeten
la pano estis manĝota	= het brood ging gegeten worden

la foto estos vidita	= de foto zal gezien zijn
la foto estos vidata	= de foto zal gezien worden
la foto estos vidota	= de foto zal gezien gaan worden

Gewone werkwoordsvormen zonder *esti* verdienen de voorkeur (bijvoorbeeld: *mi trinkis* i.p.v.: *mi estas trinkinta*). Deelwoorden worden gebruikt in die gevallen waarin de duidelijkheid deze meer expliciete vorm wenselijk maakt.

4 VIERDE NAAMVAL

akuzativo

Om een lijdend voorwerp aan te geven, zet je de letter **n** achter het zelfstandig en bijbehorend bijvoeglijk naamwoord of (persoonlijk) voornaamwoord.

De **n** achter een bijwoord of een bepaling van plaats dient om een richting aan te geven of om een voorzetsel te vervangen.

mi trinkas akvon (akv+o+n)	= ik drink water
mi amas vin (vi+n)	= ik heb jou lief
mi iras Parizon (Pariz+o+n)	= ik ga naar Parijs
mi venos lundon (lund+o+n)	= ik kom op maandag

vragen

Om een vraag te stellen zet je **ĉu** aan het begin van de zin:

ĉu li manĝas?	= eet hij?
jes, li manĝas	= ja, hij eet
ne, li trinkas	= neen, hij drinkt

ontkenning

Om een zin ontkennend te maken, plaats je het woord **ne** direct vóór het te ontkennen zinsdeel.

mi ne kantas	= ik zing niet
ne mi kantas	= ik ben niet degene die zingt

5 TABELWOORDEN *tabelvortoj* correlatieven (*korelativoj*)

* hoeveel bloemen = kiom da floroj (zie hoofdstuk 8.4)

					
	onbepaald i-	vragend/betrekkelijk ki-	aanwijzend ti-	allesomvattend ĉi-	ontkennend neni-
 individueel +u	iu iemand, een zekere	kiu wie, welk(e); ... die, dat	tiu dĭe, dĭt	ĉiu iedereen, elk(e)	neniu niemand, geen enkel(e)
 zaak +o	io iets	kio wat, ... dat	tio dĭt	ĉio alles	nenio niets
 eigenschap +a	ia een of ander(e)	kia wat voor	tia zo'n, dusdanig	ĉia allerlei	nenia geen enkel(e)
 plaats +e	ie ergens	kie waar	tie daar	ĉie overall	nenie nergens
 tijd +am	iam ooit, eens	kiam wanneer, toen (voegw.)	tiam tĕen, dan	ĉiam altijd	neniam nooit
 graad/manier +el	iel op een of andere manier	kiel hoe, als	tiel zo	ĉiel op alle manieren	neniel op geen enkele manier
 reden +al	ial om een of andere reden	kial waarom	tial daarom	ĉial overall om	nenial om geen enkele reden
 hoeveelheid +om	iom iets, een beetje	kiom* hoeveel	tiom zoveel	ĉiom alles	neniom niets
 bezitter +es	ies iemands	kies wiens, van wie, waarvan	ties diens, daarvan	ĉies ieders	nenies niemands

6 GETALLEN

nombroj

hoofdtelwoorden

unu (1), du (2), tri (3), kvar (4), kvin (5), ses (6), sep (7), ok (8), naŭ (9), dek (10), cent (100), mil (1000)

Nulo (nul), miliono (miljoen) en miliardo (miljard) zijn zelfstandige naamwoorden en krijgen in het meervoud een -j.

Tientallen en honderdtallen worden aan elkaar geschreven. Duizendtallen staan los en worden zo uitgesproken (klemtoon).

dek du (tien twee)	= 12
dudek unu (twintig één)	= 21
mil naŭcent naŭdek sep	= 1997
okdek du mil kvincent tridek kvar	= 82 534
<i>rangtelwoorden</i>	= getal+ a
(la) unua, dua	= (de) eerste, tweede
<i>bijwoorden</i>	= getal+ e
unue, due	= ten eerste, ten tweede
<i>zelfstandige naamwoorden</i>	= getal+ o
deko, dekduo, cento	= tiental, dozijn, honderdtal
<i>veelvoud</i>	= getal+ obl+a
duobla, triobla	= dubbel, drievoudig
<i>breuken</i>	= getal+ on+o
duono, triono, kvarono	= een half, derde, kwart
<i>collectief</i>	= getal+ op+e
duope, triope	= met z'n tweeën, met z'n drieën

7.1 ACHTERVOEGSELS

sufiksoj

Letters tussen de woordstam en de uitgang van een woord.

namen van levende

wezens

+ ul (individu)	juna = jong, jun ulo = jongere
+ an (lid)	urbo = stad, urb ano = stedeling
+ ist (beroep)	baki = bakken, bak isto = bakker
+ in (vrouwelijk)	patro = vader, patr ino = moeder
+ id (nakomeling)	bovo = rund, bo vido = kalf
+ estr (chef)	urbo = stad, urb estro = burgemeester

namen van dingen

+ aj (ding)	trinki = drinken, trink ajo = drank
+ il (gereedschap)	tranĉi = snijden, tranĉ ilo = mes
+ ar (verzameling)	arbo = boom, arb aro = bos
+ er (deeltje)	neĝo = sneeuw, neĝ ero = sneeuwvlok
+ ej (plaats)	lerni = leren, lerne jo = school
+ uj (kan iets geheel omvatten)	supo = soep, sup ujo = soepterrine
+ ing (gedeeltelijk omhulsel)	kandelo = kaars, kandel ingo = kandelaar

abstracte namen

+ ec (eigenschap)	bela = mooi, bele co = schoonheid
--------------------------	--

kwalificaties

+ abl (mogelijkheid)	manĝi = eten, manĝ ebla = eetbaar
+ em (neiging)	kredi = geloof, kred ema = gelovig
+ ind (waard)	ridi = lachen, rid inda = belachelijk
+ end (plicht)	pagi = betalen, pag enda = te betalen

werkwoorden

+ ig (igi) (doen/laten)	sidi = zitten, sid igi = doen/laten zitten, zetten
+ iĝ (iĝi) (worden)	pala = bleek, pali ĝi = verbleken

algemene

achtervoegsels

+ et (verkleining)	domo = huis, dom eto = huisje, stulpje
+ eg (versterkend)	dome go = groot huis, herenhuis
+ aĉ (lelijk)	doma ĉo = krot
+ ad (duur/herhaling)	paroli = spreken, parol ado = redevoering
+ um (overige)	akvo = water, akv umi = water geven

7.2 VOORVOEGSELS

prefiksoj

Letters vóór de woordstam.

bo + (schoon-)	bopatro = schoonvader
ge + (beide geslachten)	gepatroj = ouders (vader + moeder)
eks + (ex-)	eksministro = ex-minister
pra + (oer-)	praavo = overgrootvader (avo = grootvader)
fi + (slecht)	fiknabo = kwajongen (knabo = jongen)
dis + (uiteen):	disdoni = uitdelen (doni = geven)
mal + (tegendeel):	maldekstra = linker (dekstra = rechter)
mis + (mis-):	miskompreni = misvatten (kompreni = begrijpen)
ek + (start):	ekridi = in de lach schieten (ridi = lachen)
re + (herhaling, terug):	reiri = omkeren, teruggaan (fari = doen, refari = opnieuw doen)

7.3 WOORDCONSTRUCTIE

vortkonstruo

Esperanto is als Lego: je kunt uitgangen plakken aan woordstammen. Woorden kun je maken met voor- en achtervoegsels of door samenvoegen van woordstammen:

vapor + ŝip + o (stoom+schip)	= stoomschip
okul + vitr + o + j (oog+glazen)	= bril
sam + temp + e (zelfde+tijd)	= tegelijkertijd

8.1 TRAPPEN VAN VERGELIJKING

komparacio

vergroterend	malpli... ol	= minder... dan
	pli... ol	= meer... dan
	pli granda ol mi	= groter dan ik
stellend	tiel... kiel	= even... als
	tiel saĝa kiel vi	= net zo wijs als jij
overtreffend	la plej	= het meest
	la mal plej	= het minst

8.2 VOEGWOORDEN

konjunkcioj

onderschikkend

ĉar = omdat/want	kvankam = hoewel	ke = dat
kvazaŭ = alsof	se = indien (fictief)	

nevenschikkend

sed = maar	aŭ = of	kaj = en
do = dus	nu = wel	nek = noch

8.3 ONVERANDERLIJKE BIJWOORDEN

primitivaj adverboj

hieraŭ = gisteren	preskaŭ = bijna
hodiaŭ = vandaag	apenaŭ = nauwelijks
morgaŭ = morgen	nur = slechts
nun = nu	almenaŭ = tenminste
ĵus = zojuist	ankaŭ = ook
tuj = dadelijk	eĉ = zelfs
baldaŭ = spoedig	tre = zeer
jam = al	tro = te veel
ankoraŭ = nog	for = weg, heen

8.4 VOORZETSELS

prepozicioj

al = naar, aan	en = in	post = na
anstaŭ = in plaats van	ĝis = tot	pri = over
antaŭ = voor	inter = tussen	pro = wegens
apud = naast	kontraŭ = tegen	sen = zonder
ĉe = bij	krom = behalve	sub = onder
ĉirkaŭ = om (heen)	kun = (samen) met	super = boven
de = van, door	laŭ = volgens	sur = op
dum = tijdens	malantaŭ = achter	tra = door
ekde = vanaf	malgraŭ = ondanks	trans = over
ekster = buiten	per = door, per	
el = uit	por = voor (om te)	

da = hoeveelheid

Het voorzetsel da verbindt een woord dat een hoeveelheid aangeeft met een woord dat aangeeft waar deze hoeveelheid uit bestaat.

kiom da floroj?	= hoeveel bloemen?
deko da gazetoj	= een tiental kranten

8.5 GESPREK

dialogo

saluton!	= hallo!
ĝis revido!	= tot ziens!
bonan tagon!	= goedendag!
bonan nokton!	= welterusten!
mi nomiĝas...	= ik heet...
kiel vi fartas?	= hoe gaat het met u?
bone, dankon	= goed, dank u
ju pli... des pli...	= hoe meer... des te...
nek... nek...	= noch... noch...
ĉu... ĉu...	= hetzij..., hetzij..

Alles begrepen? Dan ken je nu de basis van het Esperanto en kun je de taal op de volgende bladzijde in praktijk gaan brengen!

Oefeningen ★ Ekzercoj

Enkele oefeningen om het geleerde in praktijk te brengen.

1 Vul de uitgangen in

Finu la vortojn

voorbeeld: de mooie huizen = la *belaj* domoj

a) het witte paard	= la blank... ĉeval...
b) blauwe ballonnen	= blu... balon...
c) snel spreken	= rapid... parol...
d) honden en katten	= hund... kaj kat...
e) lang (bijwoord)	= long...
f) de grote vogels	= la grand... bird...
g) een goede koek	= bon... kuk...
h) goed eten	= bon... manĝ...
i) een rode of groene muur	= ruĝ... aŭ verd... mur...
j) het goede (zelfst. naamw.)	= la bon...
k) lachen en huilen	= rid... kaj plor...
l) echt gelukkig	= ver... feliĉ...

2 Vertaal in het Nederlands

Traduku en la nederlandan

voorbeeld: Ili lernas. = Zij leren.

- a) La domo estas granda.
- b) Ni rapide skribas.
- c) La birdo estas blanka, ĝi flugas.
- d) Mi estas juna viro.
- e) Li atendu kaj aŭskultu!
- f) Ŝi iros, manĝos kaj dormos.
- g) Rigardu: pluvas forte!
- h) Ili estis vivaj.
- i) Nia granda ĉevalo multe manĝas.
- j) Mi volus kanti.
- k) La blua akvo estas pura.
- l) Li estos bona patro.

3 Maak de werkwoorden af

Kompletigu la verbojn

voorbeeld: Ik zal geleerd hebben. = Mi estos **leminta**.

a) Hij had de vis gevangen.	= Li est... kapt... la fiŝon.
b) Hij gaat kopen.	= Li est... aĉet...
c) Het wordt gebouwd.	= Ĝi est... konstru...
d) De muis zal gegeten hebben.	= La muso est... manĝ...
e) We zouden gaan drinken.	= Ni est... trink...
f) Mijn arm is gebroken.	= Mia brako est... romp...
g) De foto was verborgen.	= La foto est... kaŝ...
h) De tandarts heeft gewerkt.	= La dentisto est... labor...
i) Je was aan het hollen.	= Vi est... kur...
j) De koek gaat gegeten worden.	= La kuko est... manĝ...
k) Uw kinderen zullen gespeeld hebben.	= Viaj infanoj est... lud...

4 Vertaal in het Esperanto

Traduku en Esperanton

voorbeeld: Hij verbergt de foto. = Li kaŝas la foton.

- a) Het vuur is warm.
- b) Zij schrijft een woord.
- c) Zij aten de groenten. (hebben gegeten)
- d) Hij zal mij helpen.
- e) Hebt u mijn broer gezien?
- f) (De) Vogels vliegen snel.
- g) Wil je drinken?
- h) Ik slaap niet, ik ben moe.
- i) Was de film niet goed?
- j) Ik ben de krant niet aan het lezen.
- k) Kun jij werken? Neen, ik kan (het) niet.
- l) Wij gebruiken vaak de telefoon.

5 Vertaal in het Esperanto

Traduku en Esperanton

voorbeeld: Wie bent u? = Kiu vi estas?

- a) Waarom verkies jij (de) vis?
- b) Iemand vond een papier. (heeft gevonden)
- c) Het boek is daar verborgen.
- d) Wij zijn altijd schoon.
- e) Hij luistert naar muziek, zoals ik.
- f) Mijn vader eet niets.
- g) Zij herhalen ieder woord.
- h) Dusdanig is onze hoop!
- i) Hoeveel bloemen zien jullie?
(voeg het voorzetsel 'da' toe)
- j) Wanneer ik de taal zal begrijpen, zal ik spreken.
- k) Wat is een huis?
- l) Wiens auto is dat?

Oefeningen ★ Ekzercoj

Enkele oefeningen om het geleerde in praktijk te brengen.

6 Schrijf de getallen en datums in letters

Skribu la nombrojn kaj datojn per literoj

In het Esperanto schrijf je datums als volgt:

La [dagnummer]-an de [maand]-o [jaar]

dagen

lundo, mardo, merkredo, jaŭdo, vendredo, sabato, dimanĉo
maanden

januaro, februaro, marto, aprilo, majo, junio, julio, aŭgusto,
septembro, oktobro, novembro, decembro

voorbeeld:

15/12/1859 =

la dek-kvinan de decembro mil okcent kvindek naŭ

a) 73	g) $\frac{1}{4}$
b) 101	h) woensdag 27 februari
c) 20e	i) 2 046
d) 655	j) 18 442
e) 14/07/1789	k) 75 793
f) 9 999	l) 2 088 405

7 Vertaal in het Nederlands

Traduku en la nederlandan

La 5-an de majo mia fratino iris al la malsanulejo. Ŝi ne estis malsana: ŝi nur iĝis patrino. Ŝia ido estas knabeto. Li eble iam iĝos fiŝkaptisto aŭ ŝipestro, kial ne? Mia nevo multe ŝatas manĝi kaj li ofte dormas. Kiam li aŭskultas rakontojn, li baldaŭ ekdormos. En mia rakontolibro estas kelkaj poemoj, kiujn mi ŝatas legi al li. Dum la matenmanĝo li kelkfoje ludas anstataŭ manĝi. Li tiam uzas la manĝilojn kiel ludilojn. Tio ofte ridigas nin: li estas tiom ludema!

8 Vertaal in het Esperanto

Traduku en Esperanton

Hallo! Ik heet Maria. Ik leef in Parijs; het is een heel grote stad. Ik heb geen auto, maar naar mijn werk ga ik niet met de bus. Ik ga liever te voet, want mijn huis is dicht bij mijn werk. Ik ben vertaalster, dus ik spreek meerdere talen. Ik hou veel van reizen en tijdens mijn reizen spreek ik vaak Esperanto met mijn vrienden. Om te reizen ga ik met de trein. Ik hou ook van muziek luisteren of naar het theater gaan. Theater is de interessantste kunst... volgens mij. Tot ziens!

Uitgewerkte oefeningen ★ Solvoj de la ekzercoj

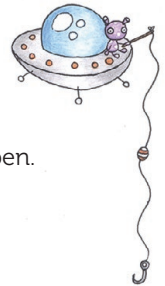
Woorden (tussen haakjes) kunnen wel of niet vertaald worden, tussen [rechte haken] geven alternatieve vertaalmogelijkheden.

1 Vul de uitgangen in

- la blanka **ĉevalo**
- bluaj **balonoj**
- rapide **paroli**
- hundoj kaj **katoj**
- longe
- la grandaj **birdoj**
- bona **kuko**
- bone **manĝi**
- ruĝa aŭ verda **muro**
- la bono
- ridi kaj plori
- vere **feliĉa**

2 Vertaal in het Nederlands

- Het huis is groot.
- Wij schrijven snel.
- De vogel is wit, hij vliegt.
- Ik ben een jonge man.
- Laat hem wachten en luisteren!
- Zij zal gaan, (zal) eten en (zal) slapen.
- Kijk, het regent hard!
- Zij waren levend.
- Ons grote paard eet veel.
- Ik zou willen zingen.
- Het blauwe water is schoon.
- Hij zal een goede vader zijn.

3 Maak de werkwoorden af

- Li estis kaptinta la fiŝon.
- Li estas aĉetonta.
- Ĝi estas konstruata.
- La muso estos manĝinta.
- Ni estis trinkontaj.
- Mia brako estas rompita.
- La foto estis kaŝita.
- La dentisto estas laborinta.
- Vi estis kuranta.
- La kuko estas manĝota.
- Viaj infanoj estos ludintaj.

Uitgewerkte oefeningen ★ Solvoj de la ekzercoj

De voorgestelde uitwerkingen zijn slechts een indicatie, want er bestaan vaak verschillende manieren om hetzelfde te zeggen.

4 Vertaal in het Esperanto

- La fajro estas varma.
- Ŝi skribas vorton.
- Ili manĝis [estas manĝintaj] la legomojn.
- Li helpos min.
- Ĉu vi vidis mian fraton?
- (La) Birdoj rapide flugas.
- Ĉu vi deziras [volas] trinki?
- Mi ne dormas, mi lacas [estas laca].
- Ĉu la filmo ne estis bona ?
- Mi ne estas leganta la gazeton.
- Ĉu vi povas labori? Ne, mi ne povas.
- Ni ofte uzas la telefonon.

5 Vertaal in het Esperanto

- Kial vi preferas (la) fiŝon?
- Iu trovis [estas trovinta] paperon.
- La libro estas kaŝita tie.
- Ni ĉiam estas puraj.
- Li aŭskultas muzikon, kiel mi.
- Mia patro manĝas nenion.
- Ili ripetas ĉiun vorton.
- Tia estas nia espero!
- Kiom da floroj vi vidas?
- Kiam mi komprenos la lingvon, mi parolos.
- Kio estas domo?
- Kies aŭto estas tio?

6 Schrijf de getallen en datums in letters

- sepdek tri
- cent unu
- dudeka
- sescent kvindek kvin
- la dek-kvaran de julio mil sepcent okdek naŭ
- naŭ mil naŭcent naŭdek naŭ
- unu kvarono
- merkredon la dudek-sepan de februaro
- du mil kvardek ses
- dek ok mil kvarcent kvardek du
- sepdek kvin mil sepcent naŭdek tri
- du milionoj okdek ok mil kvarcent kvin

7 Vertaal in het Nederlands

Op 5 mei ging mijn zus naar het ziekenhuis. Zij was niet ziek: zij werd alleen maar moeder. Haar kind is een jongetje. Hij wordt misschien ooit visser of kapitein, waarom niet? Mijn neef [de zoon van mijn zus] houdt veel van eten en hij slaapt vaak. Wanneer hij naar verhalen luistert, zal hij gauw in slaap vallen. In mijn verhalenboek staan enkele gedichten, die ik hem graag voorlees. Tijdens het ontbijt speelt hij soms in plaats van te eten. Hij gebruikt dan het bestek als speeltjes. Dat maakt ons vaak aan het lachen: hij is zó speels!

8 Vertaal in het Esperanto

Saluton! Mi nomiĝas [mi estas/mia nomo estas] Maria. Mi vivas en Parizo; (ĝi) estas tre [ege] granda urbo. Mi ne havas aŭton, sed al mia (la) laboro mi iras ne aŭtobuse. [per aŭtobuso]. Mi preferas iri piede, ĉar mia domo estas proksime de mia laborejo. Mi estas tradukistino [tradukisto], mi do parolas plurajn lingvojn. Mi multe ŝatas vojaĝi, kaj dum miaj vojaĝoj mi ofte parolas Esperante [en Esperanto] kun miaj amikoj. Por vojaĝi mi iras per vagonaro [per trajno, trajne]. Mi ŝatas ankaŭ aŭskulti muzikon aŭ iri al la teatro. La teatro estas la plej interesa arto... laŭ mi. Ĝis revido!

Woordenlijst ★ Vortaro

Esperanto - Nederlands

aer-o	lucht	forges-i	vergeten	lingv-o	taal	seĝ-o	stoel
ag-i	handelen (iets doen)	fort-a	sterk	lud-i	spelen	sen	zonder
akcept-i	aanvaarden	frap-i	slaan	man-o	hand	send-i	sturen
akv-o	water	frat-o	broer	manĝ-i	eten	serĉ-i	zoeken
al	naar	frenez-a	krankzinnig	mank-o	gemis, gebrek	serv-o	dienst
ali-a	ander(e)	fru-e	vroeg	mar-o	zee	sid-i	zitten
alt-a	hoog	frukt-o	vrucht	maten-o	ochtend	signif-i	betekenen
am-i	liefhebben	funkci-i	functioneren	memor-o	herinnering	sinjor-o	meneer
amik-o	vriend	gazet-o	krant	met-i	methode	situaci-o	situatie
ankoraŭ	nog	glas-o	drinkglas	mez-o	midden	skatol-o	doos
anstataŭ	in plaats van	grand-a	groot	mir-i	zich verbazen	skrib-i	schrijven
antaŭ	voor	grav-a	belangrijk	mon-o	geld	sol-a	sol-a
apart-a	apart	grup-o	groep	mult-a	veel	son-o	geluid
aper-i	verschijnen	ĝeneral-a	algemeen	naci-a	nationaal	special-a	speciaal
apud	naast	ĝis	tot	natur-o	natuur	spert-o	ervaring
art-o	kunst	ĝust-a	juist	ne	neen/niet	star-i	staan
artikol-o	artikel	halt-i	stilstaan, stoppen	neces-a	nodig	stud-i	studeren
asoci-o	vereniging	hav-i	hebben, bezitten	nev-o	neef ¹	sub	onder
atend-i	(ver)wachten	hejm-o	thuis	nom-o	naam	sufiĉ-a	voldoende
aŭ	of	help-o	hulp	nov-a	nieuw	sukces-o	succes
aŭd-i	horen	histori-o	geschiedenis	nur	slechts	sun-o	zon
aŭskult-i	luisteren	hor-o	uur	oft-e	vaak	super	boven
aŭtobus-o	(auto)bus	ide-o	idee	okaz-i	gebeuren	sur	op
aŭt-o	auto	inform-i	informer	ol	dan (vergr. trap)	ŝajn-i	schijnen, lijken
aŭtun-o	herfst	instru-i	lesgeven	opini-o	mening	ŝanĝ-i *	(iets) veranderen
baldaŭ	spoedig	interes-i	interesseren	ordinar-a	gewoon	ŝat-i	gesteld zijn op
best-o	dier	ir-i	gaan	pac-o	vrede	ŝip-o	schip
bezon-o	behoefte	jar-o	jaar	paĝ-o	bladzijde	ŝtat-o	staat
bild-o	plaatje	jes	ja	pan-o	brood	tabl-o	tafel
bird-o	vogel	jun-a	jong	paper-o	papier	tag-o	dag
bon-a	goed	jet-i	werpen	pardon-i	vergeven	tamen	toch
bril-i	glanzen	kaj	en	part-o	deel	teatr-o	theater
cel-o	doel	kamp-o	veld	patr-o	vader	telefon-o	telefoon
cert-a	zekere	kant-i	zingen	pec-o	stuk	ten-i	houden
ĉef-a	voornaamste	kap-o	hoofd	pens-o	gedachte	ter-o	aarde
ĉu?	toch?	kapt-i	vangen	perd-i	verliezen	tim-o	angst
da	hoeveelheid (zie 8.4)	kar-a	dierbaar	pet-i	verzoeken	tra	door
decid-i	besluiten	kaŝ-i	verbergen	pied-o	voet	traduk-i	vertalen
dekstr-a	rechts	kaŭz-o	oorzaak	plen-a	vol	tranc-i	snijden
demand-o	vraag	kelk-a	enig(e)	pli (...ol)	meer (...dan)	trink-i	drinken
dezir-i	wensen	klas-o	klas	(ne...) plu	(niet...) meer	trov-i	vinden
direkt-i	richten	knab-o	jongen	plur-aj	meerdere	tuj	meteen
divers-a	verschillend	kolekt-i	verzamelen	poem-o	gedicht	tuk-o	doek
doĉ-a	zoet	kolor-o	kleur	popol-o	volk	turn-i *	(om)draaien
dom-o	huis	kompren-i	begrijpen	post	na	tuŝ-i	aanraken
don-i	geven	komun-a	gezamenlijk	poŝt-o	post	universal-a	algemeen
dorm-i	slapen	kon-i	kennen	pov-i	kunnen	urb-o	stad
dum	tijdens, terwijl	kongres-o	congres	precip-e	vooral	uz-i	gebruiken
edz-o	echtgenoot	konsent-i	eens zijn	prefer-i	verkiezen	vagon-o	wagon
ekster	buiten	konsil-o	advies	pret-a	klaar	varm-a	warm
ekzempl-o	voorbeeld	kontraŭ	tegen	pri	over, betreffend	vend-i	verkopen
elekt-i	kiezen	kost-i	kosten	produkt-o	product	ver-a	waar, echt
en	in	kresk-i	groeien	proksim-e de	product	vesper-o	avond
esper-i	hopen	krom	behalve	propr-a	dichtbij	vest-o	kleding
est-i	zijn	kuir-i *	(iets) koken	prov-i	eigen	viand-o	vlees
facil-a	makkelijk	kultur-o	cultuur	publik-o	proberen	vid-i	zien
fajr-o	vuur	kun	met	pur-a	het publiek	vir-o	man
fakt-o	feit	kuŝ-i	liggen	rakont-i	schoon	vitro	glas (de stof)
fal-i	vallen	kuz-o	neef ²	rapid-a	vertellen	viv-o	leven
far-i	doen, maken	la	de/het	regul-o	snel	vizit-i	bezoeken
fenestr-o	raam	labor-o	werk	rekomend-i	regel	voj-o	weg
fest-o	feest	lac-a	moe	rimark-i	aanbevelen	vojaĝ-i	reizen
film-o	film	land-o	land	ripet-i	opmerken	vok-i	roepen
fin-i	beëindigen	last-a	land	river-o	herhalen	vol-i	willen
fiŝ-o	vis	leg-i	laatste	rond-a	rivier	vort-o	woord
flank-o	kant	legom-o	lezen	romp-i *	rond	zorg-o	zorg
flav-a	geel	lern-i	groente	salon-o	(iets) breken		
flor-o	geel	libr-o	leren	sam-a	salon, zaal		
flug-i	bloem	lig-i	boek	san-a	zelfde		
foj-o	vliegen	lign-o	boek	sci-i	gezond		
	keer		(ver)binden		weten		

* is overgankelijk

¹ zoon van broer of zus

² zoon van oom of tante

aanbevelen	rekomend-i	geluid	son-o	methode	metod-o	tijd	temp-o
aanraken	tuŝ-i	genoeg	sufiĉ-a	midden	mez-o	toch?	ĉu?
aanvaarden	akcept-i	geschiedenis	histori-o	moe	lac-a	toch/echter	tamen
aarde	ter-o	gesteld zijn op	ŝat-i	muziek	muzik-o	toestand	situaci-o
advies	konsil-o	geven	don-i	na	post	tot	ĝis
algemeen	ĝeneral-a	gewoon	ordinar-a	naam	nom-o	universeel	universal-a
alleen	sol-a	gezamenlijk	komun-a	naar	al	uur	hor-o
andere(e)	ali-a	gezond	san-a	naast	apud	vaak	oft-e
apart	apart-a	glanzen	bril-i	nabij	proksim-a	vader	patr-o
angst	tim-o	glas (de stof)	vit-r-o	nationaal	naci-a	vallen	fal-i
artikel	artikol-o	goed	bon-a	natuur	natur-o	van	de
auto	aŭt(omobil)-o	groeien	kresk-i	neef	nev-o ¹ , kuz-o ²	vangen	kapt-i
autobus	aŭtobus-o	groente	legom-o	neen	ne	(vast)houden	ten-i
avond	vesper-o	groep	grup-o	niet/geen	ne	veel	mult-a
beëindigen	fin-i	groet	grand-a	(niet...) meer	(ne...) plu	veld	kamp-o
begrijpen	kompren-i	hand	man-o	nieuw	nov-a	veranderen	ŝangi *
behalve	krom	handelen, doen	ag-i	nodig	neces-a	(ver)binden	lig-i
behoefte	bezon-o	hebben	hav-i	nog	ankoraŭ	verbergen	kaŝ-i
belangrijk	grav-a	hemel	ĉiel-o	ochtend	maten-o	vereniging	asoci-o
besluiten	decid-i	herfst	aŭtun-o	of	aŭ	vergeten	forĝes-i
betekenen	signif-i	herhalen	ripet-i	onder	sub	vergeven	pardon-i
bezoeken	vizit-i	het/de	la	oorzaak	kaŭz-o	verkiezen	prefer-i
blad	foil-o	herinnering	memor-o	op	sur	vertellen	rakont-i
bladzijde	paĝ-o	hoofd	kap-o	opmerken	rimark-i	verzamelen	kolekt-i
bloem	flor-o	hoog	alt-a	over, betreffend	pri	verzoeken	pet-i
boek	libr-o	hopen	esper-i	papier	paper-o	vinden	trouv-i
boom	arb-o	horen	aŭd-i	plaatje	bild-o	vis	fiŝ-o
boven	super	hout	lign-o	plaatsen	met-i	vlees	viand-o
breken	romp-i *	huis	dom-o	post	poŝt-o	vliegen	flug-i
broer	frat-o	hulp	help-o	proberen	prov-i	voet	pied-o
brood	pan-o	idee	ide-o	product	produkt-o	vogel	bird-o
buiten	ekster	in	en	publiek (het)	publik-o	volk	popol-a
congres	kongres-o	in plaats van	anstataŭ	raam	fenestr-o	voor (tijd/ plaats)	antaŭ
cultuur	kultur-o	inlichten	inform-i	rechts	dekstr-a	vooral	precip-e
dag	tag-o	interesseren	interes-i	regel	regul-o	voorbeeld	ekzempl-o
de/het	la	ja	jes	reizen	vojaĝ-i	voornaamste	ĉef-a
deel	part-o	jaar	jar-o	richten	direkt-i	vraag	demand-o
dichtbij	proksime	jong	jun-a	riever	river-o	vrede	pac-o
dienst	serv-o	jongen	knab-o	roepen	vok-i	vriend	amik-o
dier	best-o	juist	ĝust-a	rond	rond-a	vraag	fru-e/fru-a
dierbaar	kar-a	kant/zijde	flank-o	schijnen	ŝajn-i	vuur	fajr-o
doek	tuk-o	keer	foj-o	schrijven	skrib-i	waar (echt)	ver-a
doel	cel-o	kennen	kon-i	slaan, kloppen	frap-i	wachten	atend-i
doen	far-i	klaar/bereid	pret-a	slapen	dorm-i	wagon	vagon-o
doorheen	tra	klas	klas-o	slechts	nur	warm	varm-a
doos	skatol-o	kleiding	vest-o	sluiten (iets)	ferm-i	water	akv-o
draaien/keren	turm-i *	kleur	kolor-o	snel	rapid-a	weg	voj-o
drinken	trink-i	koken (iets)	kuir-i *	snijden	tranĉ-i	wensen	dezir-i
(drink)glas	glas-o	kosten	kost-i	speciaal	special-a	werk	labor-o
echtgenoot	edzo	krankzinnig	frenez-a	spelen	lud-i	werpen/gooien	jet-i
eens zijn	konsent-i	krant	gazet-o	spoedig	baldaŭ	weten	sci-i
eigen	propr-a	kunnen	pov-i	spreken	parol-i	willen	vol-i
en	kaj	kunst	art-o	staan	star-i	woord	vort-o
enige	kelk-a(j)	land	land-o	staat	ŝtat-o	zaal	salon-o
ervaring	spert-o	leren	lern-i	stad	urb-o	zee	mar-o
eten	manĝ-i	lesgeven	instru-i	sterk	fort-a	zeker(e)	cert-a
feest	fest-o	leven	viv-o	stilstaan	halt-i	zelfde	sam-a
feit	fakt-o	lezen	leg-i	stoel	seĝ-o	zich verbazen	mir-i
film	film-o	lichaam	korp-o	straat	strat-o	zien	vid-i
fruit (een stuk)	frukt-o	liefheden	am-i	studen	stud-i	zijn	est-i
functioneren	funkci-i	liggen	kuŝ-i	stuk	pec-o	zingen	kant-i
gaan	ir-i	lucht	aer-o	sturen	send-i	zitten	sid-i
gat	tru-o	luisteren	aŭskult-i	succes	sukces-o	zoeken	serĉ-i
gebeurtenis	okaz-o	makkelijk	facil-a	taal	lingv-o	zoet	dolĉ-a
gebrek	mank-o	man	vir-o	tafel	tabl-o		
gebruiken	uz-i	meer (...dan)	pli (...ol)	tegen	kontraŭ		
gedachte	pens-o	meerdere	plur-aj	telefoon	telefon-o		
gedicht	poem-o	mening	opini-o	terwijl/tijdens	dum		
geel	flav-a	meting	opini-o	theater	teatr-o		
geld	mon-o	met	kun				

* is overgankelijk

¹ zoon van broer of zus

² zoon van oom of tante

Esperanto zó op zak!

Met deze brochure heb je alles in handen om je de volledige basis van het Esperanto eigen te maken. Esperanto is een internationale taal die door zijn logische grammatica, het handige systeem van woordvorming en internationaal herkenbare woorden een stuk makkelijker te leren is dan de meeste andere talen.

Blader de brochure door en ontdek hoe eenvoudig de taal in elkaar zit; maak zelf een paar zinnen en spreek je eigen tekst in het Esperanto uit!

Deze brochure omvat een inleiding, alle grammaticale basisregels, oefeningen met uitwerkingen om de taal in praktijk te brengen en een woordenlijst Nederlands-Esperanto en Esperanto-Nederlands.

Meer weten?

www.esperanto-nederland.nl

www.esperanto.be

ontdek een
taal in één week

Uitgave: **La Fontano, Helmond, 2018**

Deze brochure is een Nederlandstalige bewerking van

PackEo: L'Espéranto, c'est dans la poche!

oorspronkelijk uitgegeven door **Henri-Sébastien Erhard**

Vrij kopiëren en bewerken is toegestaan onder de licentie CC-BY-SA.

Aan de Nederlandstalige versie werkten verder mee:

Wim Baris[†], Rob Moerbeek, Koos Scharroo e.a.

Vormgeving en illustraties:

Anna Striganova, Dima Ševčenko, fabelo.trovu.com